

інноваційною діяльністю в освіті та у виробництві» : матеріали Всеукр. наук.-практ. семінарів (м. Полтава, 11-12 березня 2021 р.) / за ред. М. В. Гриньової. Полтава : ФОП Гаража М.Ф., 2021. С. 246-247.

2. Школяр С. П. Аспекти права інтелектуальної власності в реалізації економічного розвитку територіальної громади / Ресурсно-орієнтоване навчання в «3D»: доступність, діалог, динаміка: матеріали I Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (м. Полтава, 22-23 лютого 2021 р.). С. 285-286.

3. Школяр С. П., Кужель Е. В. Підготовка менеджерів до прийняття управлінських рішень на базі побудови патентних ландшафтів / Управлінський дискурс макаренківської педагогіки: матеріали XXI Міжнар. наук.-практ. конф. ((м. Полтава, 10-11 березня 2022 р.) «Управлінська майстерність керівника навчального закладу», «Управління проектами у сфері науки, освіти, інновацій та інформатизації», «Управління інноваційною діяльністю в освіті та у виробництві» : матеріали Всеукр. наук.-практ. семінарів (м. Полтава, 10-11 березня 2022 р.) / за ред. М. В. Гриньової. Полтава : ФОП Гаража М.Ф., 2022. С. 230-233.

4. Школяр С.П., Новописьменний С.А. Створення центру інтелектуальної власності в рамках Стратегії економічного розвитку територіальної громади / Управління навчально-виховним процесом нової української школи в контексті національно-патріотичного виховання молоді : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. молодих науковців (учнів, студентів, магістрантів, аспірантів) (6 квітня 2021 р., м. Полтава) / за заг. ред. М.В. Гриньової ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В.Г. Короленка. – Полтава : ПП Астрія, 2021. С. 258-259.

5. Гура М.В. Школяр С.П. Принципи, механізм та деякі статистичні показники перевірки кваліфікаційних робіт, досліджень та проєктів на плагіт / Шості Череванівські наукові читання (на пошану професора А. С. Череваня) : збірник наукових статей. Випуск VI. Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2022. 331 с. – С. 319-326.

**Сергій СРІБНИЙ,
Сергій ШКОЛЯР**

ЕЛЕМЕНТИ ПАТЕНТНОГО АНАЛІЗУ В ПРОЦЕСАХ ПІДГОТОВКИ КЕРІВНИКА ПРОЄКТАМИ

Елементи патентного аналізу в процесах підготовки керівника проектами сучасної інноваційної або інноваційно спрямованої організації є актуальними у зв'язку з тим, що завдяки використанню в своїй продукції, товарах та послугах об'єктів права інтелектуальної власності (ОПІВ), дозволяє бізнес структурі бути конкурентоздатною на внутрішніх та зовнішніх ринках [1]. На допомогу прийняття правильних управлінських рішень приходить збір, обробка, аналіз достовірної інформації, пов'язаної з ОПІВ, а базою, інструментом для роботи з патентною інформацією є патентні ландшафти як елементи патентного аналізу [2]. Вони використовуються для вибору напрямку розробок, створення нових ідей та адекватного розуміння вже існуючих технологій; складання «сильних» патентів, зниження вірогідності одержання відмови у видачі патенту; дослідження потенційних ринків збуту та їх специфіки; виявлення конкурентів або сателітів для утворення колаборації і патентних ПУЛів; здійснення аналізу асоційованої інформації; мінімізації ризиків та виявлення сприятливих умов для розвитку бізнесу на ринкові.

Отже, побудований патентний ландшафт є документом, що надає велику багатоаспектну користь і може бути використаний при обґрунтуванні інвестиційних рішень, які в умовах стану сучасного розвитку економіки країни є одним з важливіших її

аспектів. Науковці вважають (О. Бутнік-Сіверський, Г. Андрощук, 2021) патентний ландшафт одним з методологічних підходів у системі інтелектуальної національної безпеки як особливий вид патентного пошуку і патентної аналітики, результатом якого є інформація про ситуацію на ринку в певній сфері технологій у боротьбі з внутрішніми та зовнішніми загрозами. З позиції методології застосування патентного ландшафту для цілей інтелектуальної національної безпеки, вони вважають, що його можна розглядати як масштабний варіант патентного пошуку. На їх думку цей елемент є особливо корисним: 1) при виборі перспективних напрямів інвестування; 2) для осіб, які бажають комерціалізувати свої інтелектуальні активи; 3) для визначення технологічних тенденцій і рівня попиту споживачів на певну технологію; 4) для аналізу конкурентних можливостей у певній сфері технологій; 5) для визначення найбільш перспективних і надійних суб'єктів інноваційної політики на ринку; 6) при виборі напрямів наукових дослідів або розробок; 7) для пошуку потенційних ліцензіарів і ліцензіатів; 8) для пошуку потенційних порушників прав інтелектуальної власності; 9) для розуміння доцільності патентування технології та визначення перспективних країн з метою отримання правової охорони.

Слід зазначити, що управлінська роль менеджера передбачає високу відповідальність його за процеси прийняття рішень як на етапі формування завдань, так і при реалізації їх до завершення проекту або програми. Дане розуміння відповідальності висуває вимоги правомірного застосування в своїй діяльності інновацій, створення та захист об'єктів права інтелектуальної власності в рамках реалізації стратегій економічного розвитку різного рівня [3] та реалізується в проекті створення та діяльності центру інтелектуальної власності на базі Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка як співвиконавця в рамках Стратегії економічного розвитку територіальної громади [4].

Для аналізу наведемо деякі основні показники використання об'єктів права інтелектуальної власності в суспільному виробництві товарів і послуг в Україні (табл.1, рис.1-3). Незважаючи на форс-мажорні обставини, сфері інтелектуальної власності вдається не тільки відновлюватись, а й розвиватися. Національні винахідники, інноватори, креатори та бізнес продовжують підтримувати економіку держави та створювати новий інноваційний простір в Україні. За даними Державної організації «Український національний офіс інтелектуальної власності та інновацій» за 9 місяців 2023 року відбулося значне підвищення кількості надходження заявок на об'єкти промислової власності (ОПВ) в Україні (табл.1).

Таблиця 1

Основні показники використання об'єктів права інтелектуальної власності в суспільному виробництві товарів і послуг

	2019	2020	2021	2022	2023 ²	2023 до 2022
Усього надійшло	39119	27930	30437	16310	23506	144,1%
Винаходи	3007	2276	2428	1933	2076	107,4%
Корисні моделі	7059	4025	3095	1706	2505	146,8%
Промислові зразки	1958	1494	1471	649	840	129,4%
Торговельні марки (за національною процедурою)	27095	20135	23443	12022	18085	150,4%

Рис.1. Динаміка реєстрації ОПВ у 2019-2023 роках (9 місяців)

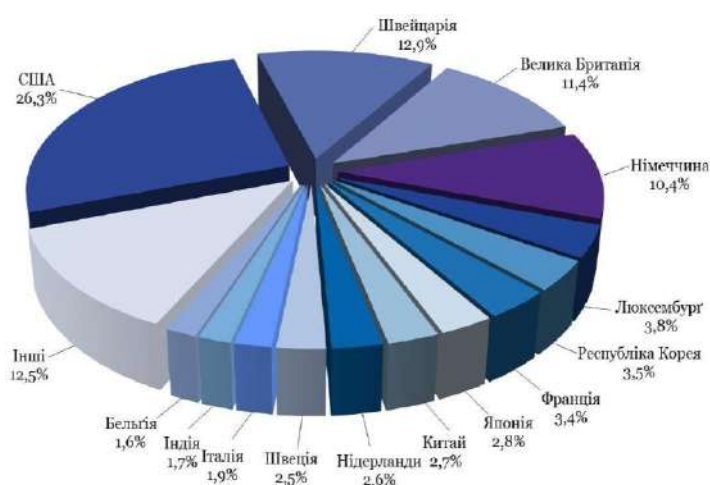

Рис.2. Порівняння кількості заявок на винаходи від національних та іноземних заявників

Слід зазначити, що винахідницька активність іноземних заявників впродовж 9 місяців 2023 року продовжує переважати активність національних заявників, як і в останні 4 роки. Частка заявок, поданих національними заявниками, збільшилась на 8,7%, порівняно з 9 місяцями 2022 року, і становить 34,7% від загальної кількості

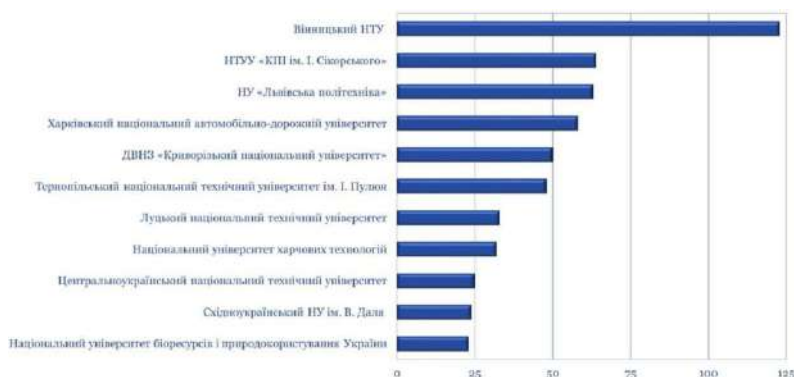

Рис.3. Вищі навчальні заклади з найвищою винахідницькою активністю

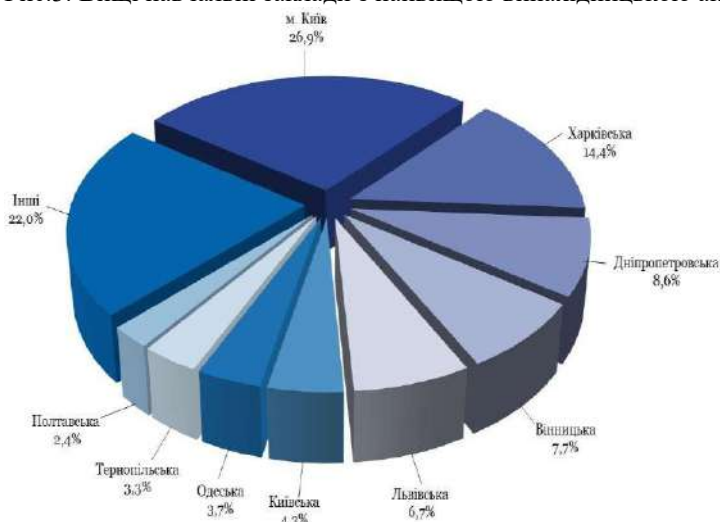

Рис.4. Області з найвищою винахідницькою активністю

Лідером з подання заявок на винаходи та корисні моделі за національною процедурою залишається місто Київ – 851 заявка (26,9% від загальної кількості заявок, поданих національними заявниками). Областями з найвищою винахідницькою активністю є: Харківська – 454 заявки (14,4%), Дніпропетровська – 272 заявки (8,6%), Вінницька – 244 заявки (7,7%), Львівська – 212 заявок (6,7%), Київська – 135 заявок (4,3%), Одеська – 116 заявок (3,7%), Тернопільська – 106 заявок (3,3%) Полтавська – 76 заявок (2,4%).

У роботі розглянуті елементи патентного аналізу в процесах підготовки керівника проектами. Опубліковані тези є фрагментом досліджень студентських гуртків «Формування проектних пропозицій в регіональних програмах інноваційного розвитку», «Об'єкти права інтелектуальної власності в управлінні проектами» (науковий керівник Школяр С.П., кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри педагогічної майстерності та менеджменту імені І. А. Зязюна, Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка).

Список використаних джерел

1. Школяр С. П. Аспекти підготовки фахівців до опрацювання та аналізу базових інформаційних потоків на ринковому середовищі. Педагогічні науки. 2015. Вип. 12. С. 356–361.
2. Школяр С. П., Кужель Е. В. Підготовка менеджерів до прийняття управлінських рішень на базі побудови патентних ландшафтів / Мат-ли ХХІ міжнародній науково-практичній конференції «Управлінський дискурс макаренківської педагогіки» та Всеукраїнських науково-практичних семінарах «Управлінська майстерність керівника закладу освіти», «Управління проектами у сфері науки, освіти, інновацій та інформатизації», «Управління інноваційною діяльністю в освіті та у виробництві». ПНПУ імені В. Г. Короленка. - 10–11 березня 2022 року. / За заг. ред. проф. М. В. Гриньової. – Полтава : 2022. – 253 с. - С.230-233.
3. Школяр С. П. Щодо права інтелектуальної власності в Плані реалізації Стратегії економічного розвитку Полтавської міської територіальної громади / Гуманістичні орієнтири професійного становлення вчителя: Макаренківська традиція і

місія нової української школи : матеріали XX Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Полтава, 11-12 березня 2021 р.). «Управлінська майстерність керівника навчального закладу», «Управління проектами у сфері науки, освіти, інновацій та інформатизації», «Управління інноваційною діяльністю в освіті та у виробництві» : матеріали Всеукр. наук.-практ. семінарів (м. Полтава, 11-12 березня 2021 р.) / за ред. М. В. Гриньової. Полтава : ФОП Гаража М.Ф., 2021. С. 246-247.

4. Школяр С.П., Новописьменний С.А. Створення центру інтелектуальної власності в рамках Стратегії економічного розвитку територіальної громади / Управління навчально-виховним процесом нової української школи в контексті національно-патріотичного виховання молоді : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. молодих науковців (учнів, студентів, магістрантів, аспірантів) (6 квітня 2021 р., м. Полтава) / за заг. ред. М.В. Гриньової ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В.Г. Короленка. – Полтава : ПП Астроя, 2021. С. 258-259

**Руслан ХИТУШКО,
Сергій ШКОЛЯР**

РЕГІОНАЛЬНА ПРОГРАМА СИСТЕМИ ОХОРОНИ ПРАВОПОРЯДКУ: СВІТОГЛЯДНА КОНЦЕПЦІЯ ТА ПОТЕНЦІАЛ РЕАЛІЗАЦІЇ

Оцінюючи регіональну програму системи охорони правопорядку, її світоглядну концепцію та потенціал реалізації, слід зазначити, що до певного часу регіональні програми реалізовувалися в умовах мирного часу [1]. Проте на сьогоднішній час, час воєнного стану, проголошеного Указом Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 "Про введення воєнного стану в Україні", затвердженого Законом України від 24 лютого 2022 року № 2102-IX, та натепер продовженого, які передбачають виникнення форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили), засвідчених Торгово-промисловою палатою України (ТПП) на її офіційному сайті, такі програми враховують цей час воєнного стану. Так, враховує даний стан й Комплексна програма щодо забезпечення законності, правопорядку, охорони прав, свобод і законних інтересів громадян та оборонної роботи на 2021-2027 роки, розроблена відповідно до законів України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про місцеві державні адміністрації», «Про державні цільові програми».

Метою даної роботи є оцінка стану та реалізації елементів програми системи правопорядку відповідно до Стратегії регіонального розвитку, об'єктом дослідження – елементи регіональної комплексної програми щодо забезпечення законності, правопорядку, охорони прав, свобод і законних інтересів громадян та оборонної роботи, предметом дослідження – виконання заходів регіональної комплексної програми щодо забезпечення законності, правопорядку, охорони прав, свобод і законних інтересів громадян та оборонної роботи.

У роботі використано традиційні дослідницькі принципи: історизму, об'єктивності, політичної нейтральності, світоглядного плюралізму, системності, багатofакторності, всебічності, толерантності та поліметодичності.

Методи досліджень. Дотримання дослідницьких принципів стало можливим завдяки застосуванню низки методів: комплексного аналізу, емпіричного, порівняльного, системно-структурного, аналітико-синтетичного, логічного, аналогії, конкретних досліджень, статистичного.

Використовувався досвід, отриманий на протязі багатьох років щодо реалізації проектів кафедри у програмах державного та регіонального рівня, розробки програм Полтавської області, аналізу стану їх реалізації та розвитку. Досліджувався багаторічний